

Parlamentarne volitve bodo 7. maja

Predsednik enostrankarske krščansko-demokratske vlade Andreotti v senatu, kjer se je najprej predstavil, ni dobil zaupnice. Tem manj bi jo bil dobil v poslanski zbornici. Zato je še isti dan, v soboto, vrnil mandat. V nedeljo se je predsednik republike posvetoval s predsednikom senata in poslanske zbornice, nakar je v ponedeljek dopoldne podpisal odloka o razpustu obeh zbornic in o razpisu predčasnih volitev, ki bodo 7. maja in se bodo zaključile 8. maja ob 14. Do volitev bo opravljal vladno delo Andreottijeva vlada.

To je bil po mnenju predsednika republike Leoneja in skoro vseh političnih strank edini izhod iz dolge vladne krize, ki se je začela z odstopom Colombove vlade, njene korenine pa segajo seveda dalje nazaj in globlje. Volitve naj bi prinesle razjasnitev o usmerjenosti volivcev in predvsem tistih, ki volijo stranke dosedanje sredinske levice. Po taki razjasnitvi bi lahko začele te — tako vsaj upajo nekateri — bolj realističen medsebojni pogovor za položitev novih idejnih temeljev, na katerih naj bi bila zgrajena nova sredinsko-leva koalicija, ki se je zadnji dve leti hudo razhajala. Socialisti so vlekli vse bolj na levo in nekateri izmed njih so govorili celo o zavezništvu s komunisti in o pritegnitvi teh v vlado — o tako imenovanem »novem ravnovesju« — krščanska demokracija pa se je premikala nazaj proti sredini, delno zaradi takih levih manevrov socialistov in delno z namenom, da bi začela krusiti glasove desnici, kjer je začelo dobivati novofašistično gibanje MSI nevarno težo, kot so pokazale lanske junijske upravne volitve v južni Italiji.

Velika večina politikov demokratičnih strank se zaveda, da je sredinska levica še vedno edina realna perspektiva za italijansko državo in demokracijo, pa naj bo težišče v njej nekoliko bolj v sredini ali na levici. Vse drugo bi pomenilo nevarno politično pustolovščino in tveganje. Tako tudi kaka nova kombinacija, ki bi obsegala poleg KD in morda socialnih demokratov in republikancev še liberalno stranko. S tem bi bila pahnjena socialistična stranka, delno tudi po lastni krivdi, ker si zaradi notranjih razprtij nikakor ne more priti na jasno glede svojega odnosa do KD na eni in do komunistične stranke na drugi strani, v opozicijo in tako v dejansko, če že ne formalno zavezništvo s komunisti. Govori pa se celo o možnosti nekake nove socialistično - komunistične »ljudske fronte«.

Ce bi hotele prinesiti volitve zares razjasnitev političnega položaja, bi morale iziti iz njih sredinsko-leva stranke kot celota močnejše, vsekakor enotnejše, in hkrati bi mo-

(dalje na 2. strani)

Vse je še velika neznanka

V nedeljo zvečer se je končal obisk ameriškega predsednika Nixona na Kitajskem in v ponedeljek je bil s svojim spremstvom že na poti nazaj domov. Za seboj je imel hud teden. Tudi gostoljubnost je namreč lahko včasih zelo utrudljiva, posebno če mora človek kazati svojim gostiteljem ves čas vesel in optimističen obraz, biti vedno na nogah, kazati ves čas resnično ali hlinjeno občudovanje (hlimba pa je, kot znano, še bolj naporna kot iskrenost) in če pravzaprav ne ve prav točno, kaj naj bi se z njimi pogovarjal, da jih ne bi užalil, oziroma, kaj je tisto, o čemer ne bi smel načeti pogovora. In tak teden je imel za seboj Nixon. Verjetno je bil več kot zadovoljen, da je na svojem letalu končno lahko zaprl usta, okrog katerih ga je prijemal krč zaradi enotedenskega neprestanega smehljanja, in naravnal obraz spet v njegovo naravno držo.

S tem nikakor nočemo reči, da je bilo vse, kar je na Kitajskem povedal z besedami ali z žarečim smehljanjem, samo hlimba, ali da so se kitajski državniki hlinili, ko so mu stiskali roke in občudovali njegovo spretnost pri jedi s paličicami. Toda marsikaj je bilo vendar samo tradicionalna kitajska vljudnost, kulisa in preračunljivost, ta zadnja na obeh straneh in morda še na kitajski strani bolj kot na ameriški. Nixon je bil v svoji notranjosti vendarle nekako srečen kot otrok na Miklavževem sejmu, ker se mu je posrečila taka politična senzacija in ker igra glavno vlogo v njej, ter v mislih na slavo, ki mu jo hrani zgodovina, ker je »potegnil« Kitajsko iz osamljenosti. Kitajski voditelji po so se verjetno bolj zavedali, da je nevidni ocean zgodovine in ideologije, poleg vsega drugega, ki loči Kitajsko od Amerike, še bolj širok in globok kakor resnični Tihi ocean.

Ob koncu Nixonovega obiska je bilo izdano obširno skupno uradno poročilo obeh strani, ki obsega kakšnih 1500 besed (kakih 6-7 tipkanih strani), v katerem sta naglasili svoje strinjanje z načeli sožitja in nevmešanja v notranje zadeve drugih držav, neglede na različne družbene sisteme, in o poravnavi sporov na miren način, ne pa z orožjem ali z grožnjo z orožjem. Sosedom Kitajske zagotavlja uradno poročilo miren razvoj k napredku v svobodi, v medsebojnih odnosih pa vedno večje sodelovanje in izmenjavo. Ločeno sta pojasnili svoje različno gledanje na nekatere probleme. Zdi se, da je v bistvu Amerika več žrtvovala temu prijateljstvu kot Kitajska, saj je dala razumeti, da bo s časom pustila na cedilu Formozo oziroma tamkajšnji nacionalistični Čang-Kaj-Šekov režim. Ta je na to uradno poročilo tudi najbolj ostro reagiral.

Uradno poročilo je bilo v glavnem bolj splošno in ni prineslo tistega, kar so nekateri upali, zlasti v Združenih državah — spo-

razum o Vietnamu. To pa tudi ni bilo močeno, ker bi bilo že pomenilo »vmešavanje v tuje notranje razmere« in bi bilo v nasprotju s petimi načeli »bandunške konference«, ki so služila za osnovo uradnemu poročilu.

Zdaj bo treba šele videti, kaj Nixonov obisk, prijazen sprejem in uradno poročilo res pomenijo. O tem je razmišljal verjetno Nixon sam med vožnjo domov in skušal zbrati svoje misli in presoje med deveturnim postankom na Aljaski. Mnogi sociologi in politologi ne verjamejo, da bi se mogla kakšna totalitarna država danes brez tuje sile spremeniti v demokracijo. Tako tudi Kitajska ne bo postala demokratična. Do kod pa lahko sega strinjanje in sodelovanje med Kitajsko, ki je danes najbolj dosledno totalitarna — celo bolj od Sovjetske zveze, kajti s Kitajske ni slišati niti o aktivnih »disidentih«, kaj šele o kakem Pasternaku, Solženicu ali o judovskih demonstrantih pred ministrstvi in glavnim stanom tajne policije — in demokratično ter liberalno-kapitalistično Ameriko, pa bo morala prihodnost šele pokazati. Interesi obeh držav silijo k zblizanju, naravi njunih vladavin pa se odbijata. In ne sme se pozabiti, da ima tudi Kitajska svojo Češkoslovaško ali pravzaprav Estonsko, Letonsko in Litvo — Tibet.

Vse je še velika neznanka, in kdor se prezdaj navdušuje ob misli, da se je Kitajska »odprla svetu«, je naiven. Veliko je že to, če je le začela radovedno škiliti v svet skozi špranjo v zaklenjenih vratih. Morda pa jih bo s časom le tudi odklenila.

—o—

Predsedstvo republike na pismo Slovenske skupnosti

V teh dneh je predsedstvo italijanske republike sporočilo, da odprte probleme slovenske manjšine proučujejo na vsedrjavni ravni in na ravni dežele, da bi dobili stvarno rešitev. To je odgovor, ki ga je Slovenska skupnost prejela po tržaški prefekturi na pismo, ki ga je dne 30. decembra 1971 poslala novoizvoljenemu predsedniku republike Leoneju.

V pismu Slovenska skupnost opozarja novega državnega poglavarja na vrsto neresenih slovenskih vprašanj, med katerimi so glavna tista, ki zadevajo: poravnavo hudih krivic, ki nam jih je prizadel fašistični režim z uničenjem vsega organiziranega slovenskega življenja; uresničenje ustavnih določil, ki govorijo o manjšinski zaščiti; enako ravnanje s slovensko manjšino v vseh treh obmejnih pokrajinah; uvajanje slovenskega jezika v občevarje z oblastmi; povrnitev originalne slovenske toponomastike; zaposlovanje državljanov slovenskega jezika v javnih

(dalje na 3. strani)

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 5. marca, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.15 Poslušali boste. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 C. De Mattia: »Mali duhar«. Mladinska zgodba. Dramatizirala M. Prepehuhova. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.10 E. Gaboriau: »Zadeva Lerouge«. Dramatiziral D. Pertot. RO, režira Peterlin. 17.00 Sport in glasba. 18.00 Miniaturni koncert. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 19.45 Mali ansambli. 20.00 Sport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Lahka glasba iz naših studiov.

♦ PONEDELJEK, 6. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole): »Mikrobi v službi človeka«. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Mladina v zrcalu časa - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavni orkestri. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Glasbeni drobiž. 19.40 Zbor »Jacopo Tomadini«, vodi Maritan. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Pesmi brez zatona. 21.00 Kulturni odmevi. 21.20 Orkester proti orkestru. 21.50 Slovenski solisti. Flavtist Boris Čampa, pri klavirju Lipovšek. Gaubert: Sonata. 22.05 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 7. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas - Novice iz sveta lahke glasbe. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. 18.50 Veliki mojstri jazza. 19.10 »Pavel Golia«, pripr. V. Beličič. 19.20 Otroci pojo. 19.30 Nekoč je bilo... 19.40 Zbor »Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela vodi Ota.

♦ SREDA, 8. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol) »Zdaj pa zapojmo!«. 12.10 Brali smo za vas. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovenščina za Slovence - Kako in zakaj. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Duo Mozartem: violinist Franke, pianist Schilhawsky; Mozart: Sonata v d duru KV 306. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Glasbeni vrtljak. 19.30 P. Raimondo Spiazzi: »Vernost in socialnost«. 19.45 Grške pesmi in pesi. 20.00 Sport. 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (21.25) Za vašo knjižno polico. 22.20 Zabavna glasba.

♦ ČETRTEK, 9. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Po društvih in krožkih »Prosvetno društvo F.B. Sedej iz Steverjana«. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc time, Slovareček sodobne znanosti - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost. 18.30 Ljudska glasbila, pripr. J. Strajnar. 18.45 Glasbena beležnica. 19.10 F. Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank. 19.30 Pisani balončki. Pripravlja Simonitijeva. 19.50 Glasbena spremljava k pravljicam. 20.00 Sport. 20.35 B. Hoffman: »Mož brez obraza«. Rad. drama. RO, režira Peterlin. 21.35 Glasbeni oddih.

♦ PETEK, 10. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol) »Po Krasu«. 12.00 Pianist Tatum. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi, pripravlja Pertot. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. Vrabec: Punt, kantata za bas, mešan zbor in ork. Orkester Glasbene matice in zbor »J. Gallus« iz Trsta vodi Kjuder. Sodeluje bas. Merlak. 19.10 Slovenski narečni dokumenti: »Pisma Ester Maksimilijane Coradua izpod konca 17. stoletja«. 19.20 Novosti v naši diskoteki. 19.40 Ženski vokalni kvartet, vodi Bučar. 20.00 Sport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.20 Romantične melodije. 21.50 Folklorne pesmi. 22.05 Zabavna glasba.

♦ SOBOTA, 11. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 A. Kuhelj: Svet leta 2000. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 16.10 Glasbeno popoldne. 16.50 Jazz. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Lepo pisane - Jaz vem, in ti? 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Tenorist Dušan Pertot, pri klavirju Demšar. Glinkovi samospeli. 18.45 Poker orkestror. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Popevkarji.

Rahla »talitev« cen v Jugoslaviji

Zvezna jugoslovanska vlada v Beogradu se je prejšnji teden odločila, da za nedolgočasen čas podaljša »zamrznitev« cen izdelkov in storitev, ki jo je sprejela lansko leto. Vendar je bil pritisk nekaterih gospodarskih panog tako močan, da je morala nekoliko popustiti in je dovolila možnost zvišanja cen mleka, mlečnih izdelkov, uvožene živinske krme, južnega sadja, suhega sadja, začimb in zamrznjenih rib. V zadnjem času je na jugoslovanskem tržišču začelo primanjkovati nekaterih izdelkov; trgovska podjetja se izgovarjajo, da jih sedanje cene, ki jih ne morejo zvišati, silijo v izgubo. Zlasti v Sloveniji je prišlo do resnih težav v preskrbi z mesom. Kot so poročali pred nedavnim, so se v letošnjem januarju življenjski stroški kljub zamrznjenim cenam povečali za 0,4 odstotka.

Nekateri ugledni gospodarski komentatorji opozarjajo na nevarno dvojnost sedanjega sistema cen, ki samo v nekaterih primerih dopušča popravke navzgor, kar naj bi bilo v nasprotju z duhom zadnjih ustavnih sprememb, ki med drugim poudarjajo, da dohodek pripada le tistemu, ki ga tudi resnično ustvarja. Zadnji odloki zvezne vlade utegnejo koristiti ravno tistim, ki slabo gospodarijo, na drugi strani pa bi tak sistem lahko privedel do administrativno vodenega gospodarstva. Zvezni vladi tudi očitajo, da še vedno ni izdelala točno določenega sistema cen, ki naj bi začel veljati v tem letu. Po tem sistemu naj bi se cene na jugoslovanskem tržišču oblikovale svobodno na osnovi ponudbe in povpraševanja, vendar naj bi se

BREZ PRAZNIKOV?

Že več časa se govori, da bo pristojna vatikanska kongregacija prenesla vse praznike na nedelje. Po novih predpisih imajo pravico odločati o teh spremembah tudi posamezne škofijske konference. Potemtakem bi v cerkvenem koledarju sploh ne imeli več praznikov.

Te nameravane spremembe pa so že začele razburjati vernike, zlasti v južni Italiji. Zato je vatikanski tiskovni zastopnik izjavil, da nove spremembe ne bodo veljale za že ukoreninjene praznike, kot na primer za Vnebovzetje, božič, sveti Jožef in podobne.

Klobuk dol pred romunskim vodstvom

Romunija je edina država sovjetskega tabora — ali bolje rečeno varšavskega pakta — kjer so pozitivno ocenili pomen Nixonovega potovanja na Kitajsko in njegove rezultate. Tako pozitivno oceno je prineslo glavno partijsko glasilo »Scintea« (Iskra) V vseh drugih državah sovjetskega tabora, posebno seveda v Sovjetski zvezi, so prikazovali ta obisk kot ameriško-kitajsko zaroto proti Sovjetski zvezi.

Kot znano, je Romunija tudi edina država vzhodnega tabora, ki je navezala dobre stike s Kitajci in ki je tudi že povabila predsednika Nixona na obisk. Te dni pa je zaprosila Evropsko gospodarsko skupnost, da bi jo ta uvrstila med države, katerim daje carinske olajšave za njihov uvoz. S tem je kot edina država vzhodnega tabora indirektno priznala Evropsko gospodarsko skupnost, katero sovjetski blok popolnoma ignorira. Romunsko državno in partijsko vodstvo do-

letno ne povečale povprečno več kot za 5 odstotkov.

Zvezna vlada je sprejela tudi sklepe o t. im. retencijski kvoti. Gre pri tem za del deviz, ki ga lahko podjetja, ki se ukvarjajo s turizmom ali izvažajo svoje izdelke, obdržijo zase. O tem vprašanju so se že predhodno sporazumele posamezne jugoslovanske republike. Podjetja po tem sklepu lahko uporabijo za svoje potrebe 20 odstotkov tuje valute, ki so jo dobile od izvoza blaga in storitev, 45 odstotkov od turističnih storitev in 100 odstotkov od del, ki so jih izvajala v tujini. Ta sredstva podjetja lahko uporabljajo ne samo v tistem letu, ko so jih prislužila, marveč tudi v naslednjih letih.

BENCIN V JUGOSLAVIJI NEKOLIKO DRAŽJI

Kot je bilo pričakovati, so v Jugoslaviji podražili tudi bencin. Nova cena je postala veljavna v četrtek, 2. t.m. Odslej stane super bencin 80 starih dinarjev več. Nova cena je torej 280 starih dinarjev za liter super bencina, navadni bencin pa stane 260 starih dinarjev.

Istega dne se je podražila tudi kava, surova za 1000 starih dinarjev, pražena pa za 1450 starih dinarjev za kg.

Kar zadeva nove cene bencina, se bo obmejnemu prebivalstvu na italijanski strani še vedno izplačalo polniti svoje rezervoarje na jugoslovanskih črpalkah, kajti sedanja podražitev v bistvu ne spreminja cene, ki je veljala do zadnje devalvacije dinarja. Jugoslovanski bencin ostane torej še vedno znatno cenejši od italijanskega.

SKOFOVSKI POZIV

V volivno tekmo, ki kaže že sedaj precejšnjo razburkanost, so posegli tudi italijanski škofje. V ponedeljek je izdal stalni škofovski svet poseben poziv k slogi italijanskih katoličanov v vsem javnem življenju. Pravijo, da je sedanji politični in moralni položaj v državi zelo pesimističen. Katoličani pa so še posebej poklicani, da branijo sleherni svobodo, ki je prvi pogoj k boljši prihodnosti.

PARLAMENTARNE VOLITVE BODO 7. MAJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

rali volivci pristriči peroti vsem najzrazličnejšim skrajnežem, ki jim je skupno to, da se besno zaganjajo v demokratični tabor, ne nudi pa nikake realne rešitve za probleme italijanske družbe, ampak samo hipoteze po vzoru totalitarnih in reakcionarnih sistemov, ki so bili svoj čas že pogubili Italijo in njeno državo.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Splošna zaščita Slovencev pred deželnim svetom

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka je 25. februarja predložil deželnemu svetu Furlanije - Julijske krajine v razpravo in odobritev predlog zakona o globalni zaščiti slovenske narodne manjšine v Italiji. Osnutek tega zakona so izdelale Slovenska skupnost, tržaška in goriška SDZ ter je bil v obliki peticije pred kratkim predložen obema zakonodajnim zbornicama.

Slovenski zastopnik je ob vložitvi svojega predloga v deželnem svetu med drugih dejal:

»26. člen posebnega statuta daje deželnemu svetu možnost, da izglasuje zakone, ki sicer spadajo v pristojnost drugih organov; po omenjenem členu mora nato ta zakon proučiti še parlament, da postane polnoveljavjen. Tu je jasna volja zakonodajalca, ki hoče prisluhniti volji deželnega sveta, kajti ta najbolje pozna krajevne razmere ter zahteve in želje prebivalstva dežele Furlanije - Julijske krajine.«

»Tudi po 3. členu posebnega statuta, ki načelno predvideva zaščito narodnostnih pravic slovenske manjšine — je nadaljeval dr. Štoka — predlagam deželnemu svetu v odobritev zakon, ki so ga izdelale Slovenska skupnost ter SDZ iz Gorice in Trsta; deželni svet naj pokaže svojo občutljivost za nere-

šena slovenska vprašanja in naj zato izglasuje ta naš zakonski predlog, da bodo tako narodnostne pravice slovenske manjšine dokončno urejene, tako kot so to že večkrat bili zaželeli deželni odbor, osrednja vlada ter demokratične krajevne in državne politične sile.«

Zakonski predlog je sestavljen iz 44 členov, ki nakazujejo natančno ureditev narodnostnih, ekonomskih in socialnih vprašanj slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Ker so do podobnega zakona že prišli južni Tirolci, je upati, da bomo prej ali slej tudi Slovenci v Italiji dokončno izbojevali svoj boj za narodnostne pravice.

Parlament je zdaj razpuščen, zato je ta zakonski predlog v deželnem svetu toliko bolj potreben in upravičen. Stranke, ki sestavljajo deželni odbor, to je DC, PSI in PSDI, morajo sedaj zakonski predlog Liste Slovenske skupnosti dobro proučiti in ga odobriti, tako da ga bo lahko deželni svet poslal v razpravo in odobritev osrednjemu zakonodajnemu telesu, to je senatu in poslanski zbornici.

—o—

70-LETNICA MILKE HARTMAN

Koroški Slovenci so pretekle dni počastili 70-letnico svoje pesnice Milke Hartman. Rodila se je februarja 1902 v Libučah. Rada bi bila študirala, pa ni bilo možnosti, posebno ker je bila takrat vojna. Vendar ji to ni preprečilo vstopa v slovensko literaturo. Napisala je veliko pesmi in jih tudi večasih uglasbila, kar dokazuje njeno izredno in vsestransko nadarjenost. Pisala je tudi igre. Korošci jo imajo zelo radi, zaslužila pa si je tudi ljubezen in spoštovanje vseh drugih Slovencev. Tudi Novi list ji ob tej priložnosti pristrčno čestita in ji želi še mnogo srečnih in ustvarjalnih let.

SEMINAR ZA ŠOLNIKE

V ponedeljek se je začel v Kulturnem domu v Trstu vsakoletni seminar za učitelje in profesorje slovenskih šol na Tržaškem. O tej vsekakor pomembni pobudi bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

PRESEDSTVO REPUBLIKE NA PISMO SLOVENSKE SKUPNOSTI

(nadaljevanje s 1. strani)

ustanovah; ureditev slovenskih šolskih vprašanj; preprečevanje nasilnih razlastitev slovenske zemlje; povečanje javnih podpor vsem slovenskim kulturnim in drugim organizacijam; pravično urbanistično ureditev, da se etnično ne prizadenejo slovenski kraji; in strogo zaščito proti narodnostni mržnji.

Poleg tega je Slovenska skupnost v svojem pismu predsedniku republike izrazila upanje, da bo v času njegovega predsednikovanja dočkala uresničitev teh zahtev, ki so zrastle iz skupnega navora v osvobodilnem gibanju, kateremu so Slovenci veliko doprinesli s svojimi velikimi žrtvami.

Slovenska skupnost o bližnjih parlamentarnih volitvah

Slovenska skupnost bo te dni vložila svoj volilni znak na pristojnem ministrstvu v Rimu za bližnje parlamentarne volitve. Tako je sklenil izvršni odbor Slovenske skupnosti, ki se je sestal na redni seji v sredo, 1. marca 1972. Hkrati je sklenil navezati takojšnje stike z vsemi slovenskimi političnimi organizacijami v deželi z namenom, da bi vse te organizacije zavzele enotno stališče, kar zadeva pravkar razpisane državnozborske volitve. Izvršni odbor je izrazil prepričanje, da sedanji kočljivi notranji politični položaj v državi zahteva največjo preudarnost, ker bi vsak napačen in nepremišljen korak utegnil morda tudi usodno ošibiti in ohromiti vse napore, ki so bili zlasti v zadnjem času storjeni za rešitev odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Slovenska skupnost je namreč prepričana, da bi vsak odklon od demokratične metode, ki je bila uzakonjena z republikansko ustavo, sad odporniškega gibanja, pomenil veliko nevarnost za obstoj in razvoj slovenske narodne manjšine.

Na seji izvršnega odbora je deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Štoka sporočil, da je vložil na deželni odbor resolucijo, v kateri zahteva, naj posreduje za čimprejšnji razpis volitev v kmečko bolniško blagajno za tržaško pokrajino, s čimer bi se vendarle končala dosedanja več kot desetletna komisarska uprava. Slovenski svetovalec je obenem zahteval, naj deželni odbor pojasni vzroke, zaradi katerih so bile že napovedane volitve odložene.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je tudi potrdil stališče, ki ga je dr. Štoka zavzel v deželnem svetu, ko je ta že tretjič izglasoval zakon o ustanovitvi posebnega seznama kmetovalcev. Odbor je namreč prepričan, da gre za pomembno pridobitev kmečkega prebivalstva, ki bo tako lahko učinkoviteje branilo svoje interese.

Na koncu je izvršni odbor Slovenske skupnosti obravnaval razna organizacijska vprašanja v zvezi s sestanki s svojimi člani in volilci ter začel s pripravami na napovedane volitve v tržaški občinski svet.

TRŽAŠKA ZBORA V NOVI GORICI

V soboto, 26. februarja, sta v dvorani sodišča v Novi Gorici uspešno nastopila tržaška pevska zbor »J. Gallus«, ki ga vodi Ubald Vrabec, in »Tržaški oktet« pod vodstvom Ivana Sancina. Mešani pevski zbor je prepričal zlasti z Vrabcovo »Samo milijon nas je« na Kajuhove verze. Tudi oktet je pokazal solidno petje. Koncert je napovedoval kar prof. Vrabec sam in s tem ustvaril prijetno in sproščeno vzdušje. Škoda, da udeležba poslušalcev ni bila številnejša.

RAZSTAVA ZORE KOREN - ŠKERK

V galeriji »Tergeste« v ulici Battisti razstavlja te dni tržaška slovenska slikarka Zora Koren Škerk izbor svojih del: živobarvne jesenske kraške pokrajine, bujno zelene gaje in tudi nekaj abstraktnih. Poleg barvnega čara presenečajo te slike po poetični vsebini in izrednem čutu za lepoto, ki nikdar ne zapade v osladnost. Užitek za ljubitelje resnične umetnosti, ki ne hlasta za modo in ne streže tržišču.

—o—

V Kulturnem domu je bila odprta grafična antološka razstava Avgusta Černigoja.

Pisma bravcev

ŠE IMA BESEDO G. DUŠAN HMELJAK

G. Dušan Hmeljak nam je ponovno pisal in se pritožil, da smo v njegovem prejšnjem pismu, ki smo ga objavili, zamenjali besedo »furovž« za »farovž«. To se je zgodilo seveda nehote in samo zaradi tega, ker je bilo njegovo pismo napisano z roko in zato vseh besed nismo mogli jasno prebrati. Drugi vzrok pa je v tem, da se je zmotil g. Hmeljak sam, ker na Štajerskem ne pravijo »furovž«, ampak »furež« ali »fureš« (kolone). Oblika »furovž« je napačna, in ker močno spominja na »farovž«, je razumljivo, da ju je mogoče zamenjati.

G. Hmeljak piše: »Torej "furovž" je nekak domač praznik, le s to razliko, da je kmet na Štajerskem, ki je redil po več prašičev, zaklal enega za »furovž«, to se pravi, da je bilo prase pojedeno v enem ali v dveh dneh in pri obilni pijači. Se razume, da je povabljen zlahta, prijatelji in sosede pripomogla, da je prase zginilo tako hitro. Pri nas na Primorskem so bili kmetje, ki so imeli po dva rilca v svinjaku, bele vrane; saj so pravili naši stari: »Počasi, počasi, je več dni ko klobas!«, če je hotel kak mulec vzeti kak ocvirk klobase na polenti več.«

Tu se g. Hmeljak, v dobri veri sicer, moti. Nikjer na Štajerskem niso pojedli prašiča v enem ali v dveh dneh, ampak so spravili vse boljše kose mesa v »tunko« ali jih obesili prekajat; enako so spravili mast za zabelo. To je bila njihova zaloga mesa in zabele za celo leto. Iz slabših delov mesa pa so napravili klobase. Seveda pa so si na dan fureža tudi privoščili pečenko in zlasti drobovino (jetra itd.). Niso pa se vdajali orgijam, zato so bili veliko preveč revni, saj so bili, kot znano, vsi kmečki pridelki in živina v stari Jugoslaviji na tržišču zelo slabo plačani.

Popolnoma pa se strinjamo z g. Hmeljakom, ko piše v nadaljevanju svojega pisma: »Danes je popolnoma jasno in razumljivo, da vsakdo lahko svobodno izraža svoje misli, če se nahaja v kolikor toliko svobodni državi. Le v najhujših diktaturah se ne sme misliti svobodno. Upam, da Vam je to znano.«

Na žalost nam je to znano, dragi gospod Hmeljak.

Uredništvo N. l.

Svet Slovenske skupnosti o vprašanju Katinare

Z ničemer naj se ne oškoduje slovenskega prebivalstva, ko se načrtuje cestne povezave ali pa vinkulira zemljišča za javno koristne zgradbe. To je stališče sveta Slovenske skupnosti, ki je v torek, 22. februarja, pod predsedstvom prof. Zorka Hareja razpravljalo o vprašanju barkovljanske vpadnice in katinarske urbanistične ureditve. Če bi morala urbanistična ureditev Katinare nepopravljivo prizadeti tamkajšnje prebivalstvo, potem je bolje, da univerzitetne fakultete in ostale stavbe zgradijo na hribu »Valerio« v neposredni bližini sedanjega univerzitetnega središča. Svet je nato dal nalogo vsem izvoljenim predstavnikom Slovenske skupnosti, da zagovarjajo to stališče v organih, kjer delujejo; izjavlja pa, da je vedno za to, da se Trst krepko poveže z zaledjem z dobrimi in hitrimi cestami ter da dobi moderne in učinkovite znanstvene institute.

Daljšje poročilo o delovanju Slovenske skupnosti je podal tajnik dr. Drago Stoka, ki je omenil nastop Slovenske skupnosti po televiziji v znani oddaji politična tribuna, kjer je slovenski predstavnik ponovno govoril slovensko. Potem je poročal o obisku v zasedeni tovarni Vetobel, ko je Slovenska skupnost ponesla solidarnostne pozdrave stavkajočim delavcem; prav tako je bilo govora o akcijah proti zloglasnemu procesu proti koroškemu študentu Šturmu v Leobnu ter o drugih vprašanjih iz redne uprave.

DEJAVNOST NEMŠKEGA KULTURNEGA INSTITUTA

V ponedeljek, 6. marca, bo v prostorih pravne fakultete v Trstu ob 18.30 predavanje, ki ga bo imel prof. Wilhelm A. Scheuerle iz Nemčije o temi: Soudležba delavcev pri upravljanju podjetij po zakonodaji Zvezne republike Nemčije.

V petek, 10. marca, pa bo v prostorih Nemškega kulturnega instituta, ulica Coroneo 15, ob 19. uri predavanje nemškega profesorja Gerharda Schrickera o temi: Nelojalna konkurenca in zaščita potrošnika v državah članicah Evropske gospodarske skupnosti.

Obe predavanji bosta v italijanskem jeziku.

Knjižni sejem

in velika

RAZPRODAJA

PLOŠČ IN FOLKLORNIH PREDMETOV

od 6. III. 1972 do 11. III. 1972

TRŽAŠKA KNJIGARNA
TRST - Ulica sv. Frančiška 20 - Tel. 61-792

ODKRITO O RODU CANKARJEV

Pred kratkim je izšla v Mariboru knjiga z naslovom »Zlahta«, ki jo je napisal Franc Cankar, brat Izidorja Cankarja in bratranec pisatelja Ivana Cankarja. Avtor je v njej odkrito spregovoril o usodi slavonske veje vrhniškega rodu Cankarjev, osvetlil pa je tudi osebnost dr. Izidorja Cankarja, človeka, ki je dosegel mnoge bleščeče uspehe (med drugim večletni urednik Doma in sveta in prvi profesor umetnostne zgodovine na ljubljanski uni verziji), a doživel tudi težke življenjske preizkušnje in osebne nesreče. Knjigo je izdala založba »Obzorja«.

Po poročilih ostalih članov izvršnega odbora, dr. Dolharja, dr. Mljača in prof. Saha, je svet obravnaval vprašanje slovenskih mlekaric, ki po zakonskih odredbah ne smejo več prodajati mleka na tak način kot doslej. Ta ukrep bo zelo prizadel precejšnje število živinorejcev. Slovenska skupnost si bo po svojih izvoljenih predstavnikih še naprej prizadevala, da se to vprašanje zadovoljivo reši za prizadete. V ta namen je imela že nekaj sestankov z našimi mlekarji.

Med poročilom o stanju slovenske šole je svet Slovenske skupnosti ugotovil, da se razni ministrski odloki sploh ne izvajajo, kar podaljšuje nevdržno stanje mnogih profesorjev; in to kljub obljubam pristojnih šolskih oblasti, da se bo položaj kmalu uredil.

—o—

VEČ TAKSIJEV NA OPČINE!

V našem kraju nujno potrebujemo več taksijev. Vsakdo, ki je kdaj iskal taksi na Opčinah, ve, kako težko ga je dobiti. Parkirni prostor za dva taksija, kolikor jih imajo danes Opčine, je skoro vedno prazen. Treba je imeti res srečo, da se ga dobi. Sploh nemože ga je dobiti, kadarkoli je kaj izrednega ali slabo vreme. Nujno bi bilo potrebnih več taksijev, vsaj še dva. S tem bi bila tudi zagotovljena eksistenca dvema človekoma oziroma družinama. Želimo, da mestna občina čimprej poskrbi za to.

POZOR, VANONI!

Do konca meseca je treba, kot vsako leto, predložiti davčno prijavo »Vanoni«. Potrebni obrazci se dobe na davčnih uradih, na občini ali pa se kupijo v trafikah.

Prijaviti mora tudi vsakdo, ki je v službi druge osebe ali ustanove. Ta mu tudi da potrdilo o njegovih prejemkih, ki se priloži prijavi.

Novost je tudi v tem, da se za vsakega člana družine v breme odbije po sto tisoč lir namesto petdeset kot doslej.

—o—

V nedeljo, 5. marca, ob 17. uri bo v Kulturnem domu v Trstu revija mladinskih zborov in ansamblov

»PESEM MLADIH«

Priraja jo Zveza cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem. Ljubitelji lepe slovenske pesmi in glasbe ste prijazno vabljeni!

TUDI NESNAGA NI NEREŠLJIV PROBLEM

(Predlog županu Spacciniju)

Kdor se pelje s tramvajem na Opčine, ima poleg lepega razgleda na mesto in Tržaški zaliv tudi grd razgled na kupe smeti na obeh straneh proge. Ponekod so razmeta ne po zdaj še golem grmovju in po jasah, druge ležijo v kupih, kakor so jih neznanci iztovorili iz avtomobilov. Ne vemo, zakaj vozijo neznanci svoje smeti sem, namesto da bi jih odložili v hišne smetnjake ali vsaj na kako smetišče. Dejstvo pa je, da postaja vsa bližnja pokrajina, kolikor je je videti iz openskega tramvaja, bolj ali manj eno samo veliko smetišče.

Za to so krivi predvsem brezvestni ljudje, ki odlagajo smeti. Vendar bi lahko tudi mestna občina kaj storila proti temu. Lahko bi od časa do časa poslala kakšnega mestnega stražnika »v zasedo«, da bi naprtil mastno globo tistim, ki odlagajo smeti v naravi. Predvsem pa bi bilo treba objaviti njihova imena v časopisju, kajti onesnaženje pokrajine je danes hud greh proti družbi, gotovo bolj kot majhna tatvina, za kakršno sodišče rado prisodi tudi dve leti ječe in več. Poleg tega naj bi tržaška mestna občina vsaj vsak mesec enkrat poslala skupino smetarjev, da bi pobrali smeti na obeh straneh proge in ceste (Commerciale) na Opčine. S to prošnjo se prebivavci ob openski tramvajski progi in Openci nujno obračamo na župana Spaccinija in na mestno smetarsko službo!

D. S.

DELOVANJE SLOVENSKEGA KULTURNEGA KLUBA

V Slovenskem kulturnem klubu v ulici Donizetti 3, v katerem se zbira mladina, so se nadaljevali zanimivi sobotni večeri.

Na programu so bila tri predavanja in sicer: prof. Zora Rebula: »Iskanje sreče v življenju«; prof. Karel Bajc »Morje znanec in neznanec«; ter kardiologinja Mazovec: »Vpliv sodobnega življenja na srce«. Sledil je večer s komičnim filmom, pustni zabavni večer in srečanje s Pavletom Merkujem, ki je odkovarjal na vprašanja o glasbi.

Ob sobotah ob 17,30 je plesni tečaj, ki ga vodi prof. Suhadolčeva. Kdor se za to zanima, je vabljen, da se ga udeleži.

M. J.

Ob senzacionalnem odkritju orožja pri Nabrežini

Prejšnji teden so orožniki iz Nabrežine odkrili na kraški gmajni, nedaleč od železniške postaje v kamnolomih veliko količino najmodernejšega orožja in razstreliva. Vest o tem senzacionalnem odkritju, o katerem je obširno poročal dnevni tisk, se je bliskoma razširila po nabrežinski občini in vzbudila veliko zaskrbljenost. Naši ljudje se namreč dobro zavedajo nevarnosti, ki jo je ta pravi pravcati arzenal orožja in razstreliva predstavljal.

O odkritju je v soboto, 26. februarja, razpravljalo na redni seji tudi občinski odbor, ki je najprej čestital nabrežinskemu orožnikom za uspešno akcijo in odločno obsodil vse tiste ljudi in kroge, ki se bavijo s takšno zločinsko dejavnostjo. Občinski odbor je tudi izrazil željo, da bi pristojne oblasti čimprej od-

krile vse niti, ki vodijo do lastnikov in možnih uporabnikov pravkar odkritih smrtonosnih sredstev, ter jih primerno in zgledno kaznuje. Organe javne varnosti pa je pozval, naj še poostrijo nadzorstvo nad kraškim ozemljem, ki je kot nalašč sestavljeno za skrivanje takšnega materiala, kakršnega so odkrili prejšnji teden.

V ponedeljek pa se je v zvezi z omenjenim odkritjem orožja in razstreliva sestal pod predsedstvom župana dr. Legiša tudi odbor za stalno protifašistično budnost v devinsko-nabrežinski občini. Odbor je obširno razpravljalo o tem dogodku, ki ga je ocenil tudi s politične plati. Posebni komisiji pa je zaupal nalogo, naj sestavi dokument, s katerim bodo zabeleženi in obrazloženi zaključki obširne razprave.

»Trinko in Benečija«

Po tolikih letih, odkar je fašizem Italijo skoraj ugonobil in je tudi sam propadel, si upa prav pri nas ponovno predrzno dvigati glavo. Vedno bolj pogosto beremo po zidovih packasta fašistična gesla in lepake.

Po določenih javnih prostorih se zbirajo fašistični dolgolasci, ki se izzivalno obnašajo do slovenskih gostov in tudi nasilno vplivajo na postrežno osebje (zlasti če je slovensko), da ne govori v materinem jeziku.

Politično najbolj zaskrbljivo pa je dejstvo, da se taka pobalinska miselnost prenaša že na seje izvoljenih ustanov, kar nas že uvaja nazaj v dobo črnega terorja in fašističnih krivic, ki so do smrti škodile celo lastnemu narodu.

Tega se ne zavedajo niti nekateri goriški mestni svetovalci.

Ko je šlo pri eni zadnjih sej za odobritev poimenovanja nižje srednje šole po beneškem očaku, našemu pesniku in kulturnemu ustvarjalcu Ivanu Trinku, so začeli republikanci in misovski svetovalci (med temi tudi zobni zdravnik iz Štmavra dr. Fonzari) kar besneti. Vpili so, da je bil Trinko eden izmed tistih duhovnikov, ki so hoteli pobuniti prebivalci Nadiških dolin proti domovini. Ne vedo, reveži, da je bil msgr. Trinko tudi poslanec v videmskem deželnem zboru, da je bil profesor na italijanskih višjih srednjih šolah v Vidmu in ravnatelj videmskega semenišča, ki nikakor ni bilo slovensko.

Predlog, da se bo naša nižja srednja šola imenovala po Ivanu Trinku, je končno zmagal proti trem misovskim in enemu republikanskemu glasu.

Nosilec tega glasu, republikanec Manzini, se drugje obrepa tudi proti imenu Benečija, češ da se tisti kraji imenujejo samo »Valli del Natisone«.

Mož, ki ima tudi doktorat, je najbrže zaspal brž po padcu fašizma in se ni do danes še zbudil. Njegova nrv in pamet sta tudi še izpred leta petinštirideset.

—o—

Sovodnje

VRLA MLADINA

Prejšnjo soboto je priredila mladina iz Sovodenj in iz sosednih vasi zelo lepo uspelo Prešernovo proslavo v šolskih prostorih. Sama in ob glavnem sodelovanju domačinov, dijakov klasičnega liceja je poskrbela za celotno izvedbo, ki je bila z govorom licejca Marka Rojca, z recitacijami in pevskimi točkami res na dostojni ravni.

Podobnih nastopov naše mladine so si številni gostje še zaželeli, posebno če so samostojni in od nikogar v kak namen dirigirani.

Upamo, da bodo prihodnji nastopi že v novi kulturni občinski dvorani, ki bo vsem na razpolago.

SLOVENSKI OKTET V NEDELJO V GORICI

V nedeljo, 5. marca, bo minilo deset let, odkar je bil odprt Katoliški dom v Gorici.

S tem se je odprla tudi vsestranska kulturna dejavnost v Gorici.

Za proslavo desetletnice bo v nedeljo, 5. marca, ob 17. uri v veliki dvorani nastopil svetovnoznani »Slovenski oktet«.

K obilni udeležbi vabi upravni odbor Katoliškega doma.

KDO BO SENATOR?

Razpis bližnjih volitev je razburil tudi v Gorici vsa pokrajinska tajništva političnih strank, ki se že z vso vnemo pripravljajo za kandidatne predloge.

V prvi vrsti pridejo v poštev krščanski demokraci s svojimi kandidati.

Po dosedanjih izgledih bodo kandidirali za poslansko zbornico dosedanega svojega zastopnika Dina Marocca iz Gradeža, ki se je s svojim delom precej uveljavil.

Za senatorja pa imajo goriški krščanski demokrati tri kandidature, in sicer Delia Lupiera, predsednika trgovinske zbornice, Pasquala De Simonija, političnega tajnika krščanske demokratske stranke na Goriškem. Tretji kandidat pa je sedanji župan Michele Martina, ki ima precej možnosti, da bi zmagal.

Senator naj bi bil to pot iz Gorice, da se tudi znotraj krščanske demokracije na Goriškem obdrži geografsko politično ravnovesje.

V zvezi z volitvami so tudi razgovori in pogajanja med posameznimi skupinami.

—o—

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Mali oder

V petek, 10. marca ob 20.30 v Prosvetni dvorani v GORICI

LeRoi Jones

ČREVA

(The Dutchman)

»ZGODOVINA TOLMINŠKE« IZIDE MAJA

Kakor smo izvedeli, bo ponatis znamenite Rutarjeve »Zgodovine Tolminske«, ki ga pripravlja Goriški muzej v Novi Gorici, izšel predvidoma maja letos, natisnili pa bodo okrog 2000 izvodov. Zanimanje javnosti, zlasti še ožjih rojakov Tolmincev, je preseгло vsa pričakovanja. Predstavitve knjige bo v rojstni hiši Simona Rutarja v vasi Krn, ob vznožju gore z istim imenom, in bo združena s spominsko slovesnostjo v počastitev tega zaslužnega slovenskega zgodovinarja. Ponovno naj opozorimo, da knjigo lahko naročite na naslov: Goriški muzej, grad Kromberk, Nova Gorica.

—o—

VOLILNE PRIPRAVE

Te dni imajo največ dela in preglavic tehnični osrednji in krajevni volilni uradi. Pripraviti morajo vse potrebne tiskovine, opremo in seveda tudi denar za ogromne volilne stroške. Ti znašajo po proračunih okrog 45 milijard lir. Tu so vštete tudi dnevnice, 20 tisoč, predsednikov volilnih sedežev in 15 tisoč lir skrutinatorjev.

Vseh volilnih sedežev v državi je 67.670. Vseh volilcev je približno 37 milijonov in pol.

Državna tiskarna tiska s polno paro 97 različnih obrazcev za volilne komisije. Zanje in za razne letake, lepake in volilne knjižice bo uporabljenih 20.150 stotov papirja. Za razvedneže povejmo še, da bo samo svinčnikov potreba nič manj kot 812.040. Vse je že natančno preračunano in pripravljeno, samo kdo bo pri volitvah zmagal pa še ni.

F. J. - 97 SMRT V POMLADI

»Vem, ker sem eno takih okrožnic sam bral,« je rekel Tine. »Na gimnaziji smo se večkrat stegli z nemškimi fanti, ki so nosili bele nogavice, v šoli ali v parku smo jih kateremu pobrizgali tudi s črnilom. Toda okrožnice, ki so jih pošiljale oblasti šolskemu ravnateljstvu, so prepovedovale izzivanje in žalitve zaradi belih nogavic, čeprav je ravnatelj nekoč iz lastnega nagiba prepovedal nositi bele nogavice v šoli. Seveda ga večina Nemcev ni ubogala.«

»Kakšni so ti tipi?« je vprašal Jože.

»Niti ne morem reči, da so vsi antipatični. Niti večina ne. Jaz jih dobro poznam, saj sem hodil osem let z nekaterimi izmed njih v šolo. Nekateri so prijazni in dobri, toda hitlerjanska ideologija jih je popolnoma prevzela. Prepričani so, da opravljajo plemenito delo, če so zvesti svoji nemški matični domovini, in so pripravljene, da se bojijo zanje. Nimajo pojma, kako jih je ideologija prevzela in navdušila. Pripravljene so v resnici veliko žrtvovati za hitlerjansko idejo, Nemčijo in za Führerja, v katerem vidijo največjega in najboljšega voditelja, kar jih je kdaj imel nemški narod. Karel Veliki ni bil v primeri z njim nič. Celu sovražijo ga, ker je dal pobiti toliko upornih Sasov, najbolj nordijskih ljudi med Nemci.«

»Čudno, skoraj neverjetno...«

»Pa je čista resnica,« je rekel kaplan. »Lahko vam potrdim, da je res tako. Ti fantje so nori za svojim Führerjem, Hitlerjem. To je kakor neozdravljiva bolezen. Nič je ne ozdravi.«

»Škoda, da nimamo koles. Peljali bi se za njimi, da bi videli, kaj bodo počenjali,« je rekel Karel.

»In zanimivo bi bilo, če bi jih napadli. Bi se vsaj malo zares lahko šli vojaške vaje,« je pripomnil Jože.

»Nas je premalo,« je rekel Tine. »Njih je še enkrat več, razen tega so dobro izveščani, pa tudi fanatični. Sam sem že večkrat občutil njihove pesti, ko sem hodil zadnje leto v gimnazijo, pa tudi še potem, v počitnicah. Če je eden napaden, mu takoj priskočijo drugi na pomoč. Tako so naučeni in verjetno tudi obvezani.«

»Ali se mislijo kdaj upreti?« je vprašal nekdo.

»Ne vem,« je rekel kaplan. »Slišal sem, kot sem že povedal, da se vadijo za primer vojne. Takrat bi se seveda uprli in potegnili z nemškimi četami, ki bi prodirale k nam.«

»To se ne bo nikoli zgodilo,« je odločno rekel Karel.

»Bog daj, da se ne bi,« je rekel kaplan.

Ko so že skoro v mraku pospremili kaplana domov, so spet srečali kolono mladih kolesarjev v belih nogavicah. Vozili so drug za drugim, se klicali in šalili ter bili dobre volje. Dva ali trije so pozdravili kaplana po slovensko. Mladiči na obeh straneh so se radovedno pomerili z očmi.

»Ali vas poznajo,« je vprašal Tine.

»Njihovi starši imajo tu blizu vile in prebijejo večino nedelj tu ter prihajajo ob nedeljah v našo cerkev k maši.«

»So tudi starši hitlerjanci?«

»Nekateri so, drugi niso. Nekateri so dobri katoličani in proti Hitlerju, pa se bojijo to preveč očitno pokazati, da se ne bi zamerili hitlerjanskim voditeljem. Mladi pa so skoraj vsi, čeprav niso vsi enako fanatični. Mogoče me ne boste razumeli, če vam rečem, da mi je hudo žal za to zapeljano mladino. Iz tega ne bo nič dobrega, ne zanje in ne za nas.«

(dalje)

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ace Mermolja: »Tretji pesniški list«

V simpatični pesniški zbirki »Pesniški listi«, ki jo skupno izdajata Založba Lipa v Kopru in Založništvo tržaškega tiska, je izšla kot tretji list oziroma pesniška zbirka na posameznih, v mapo zloženih listih skupina pesmi, ki jih je zložil mladi goriški pesnik Ace Mermolja.

Mermolja se je rodil leta 1951 v Gorici, kjer je tudi študiral klasično gimnazijo. Zdaj študira slovenistiko in primerjalno književnost na filozofski fakulteti v Ljubljani. Svoje stvari je začel objavljati v Literarnih vajah, v Jadranskem koledarju, v študentovski »Tribuni«, v reviji »Prostor in čas« in tudi v oddajah radia Trst A.

Ta njegova prva pesniška zbirka na listih obsega enajst pesmi, po katerih si je seveda mogoče ustvariti komaj bežno predstav o njegovi liriki in njegovem talentu. Vendar lahko takoj rečemo, da je Ace Mermolja resničen lirik s tankim poslušom za poezijo, kot se razodeva v življenju in posebno v majhnih, dozdevno brezpomembnih stvareh, pa tudi v aktualnosti javnega življenja, ki bi jih komaj kdo spravil v zvezo s poezijo, kot na primer v pesmi »Benečija«, kjer poje:

Krogla sonca je siva,
duša pod plaščem siva,
otrokova žoga je siva,
križ je siv,
prošnje so sive

in listi so sivi.

Tiktakanje ure je sivo,
težka vrata so siva.
Podoba na steni je siva,
prazna miza je siva.
Ptic ni, da bi imele siva krila
v tem oktobrskem dnevu.
Smeh pijanih je črn
in moja ljubezen do te zemlje
je RDEČA.

V pesmi »ščinke« se norčuje iz malenkostnih ljudi, ki ne vidijo drugega kakor svoje ščinke, svoje egoistične majhne interese:

Ljudje nas gledajo,
nekateri se smejejo,
drugi komentirajo,
mi igramo ščinke,
mislimo na ščinke,
ljubimo ščinke,
si želimo od življenja
samo ščinke,

vedno lepše,
bolj pisane, bolj gladke,
samo ščinke
za naše ščinkaste duše.

V pesmi »Soba« izraža občutek osamljenosti in hrepenjenja, skrit za ironijo, v pesmi »Zaboj na kašči« pa občutek razočaranja in resignacije nad tem, kako se nekdanj dozdevno tako pomembne in važne stvari spreminjajo v staro šaro. Presenetljivo je, kako mu včasih v čisto kratki obliki — v treh kratkih verzih — uspe izraziti močno lirično čustvo kot na primer v verzih pod naslovom »Res presenetljivo spoznanje dragega Ackota«.

Na splošno se lahko reče, da so odlike Mermoljeve poezije resnična izvornost, čut za poezijo v življenju, ki ga obdaja, hrepenenje po dvigu iz samovšečne človeške banalnosti in ironija, pa tudi izostren čut za jezik, ki nikoli ne zapade v površnost ali banalnost. Imamo občutek, da je Mermolja pesnik, ki stremi odločno v kvaliteto, obogatiti pa mora še svoj pesniški izraz in prodreti še globlje pod površino življenja.

fj

—o—

POZABLJEN GROB ŠKOFA DOBRILE V TRSTU

Tudi v našem slovenskem tržaškem in goriškem tisku se večkrat spoštljivo omenja ime velikega istrskega škofa Jurija Dobrile, o katerem je napisal Ivan Pregelj celo povest. Toda hrvaški katoliški »Glas Koncila« je zdaj, za 90-letnico njegove smrti, razkril, da se sploh ni vedelo, kje je pokopan. Samo neki bravec, skrit pod začetnicama E. K., Istran, je sporočil v dopisu, da je po dolgem in težkem iskanju našel njegov grob, zapuščen, na tržaškem pokopališču. Celu na dan vernih duš ni bilo na njegovem grobu — ki je v nevarnosti, da bo vsak hip prekopan — niti enega cveta. Mislimo, da to ni v čast niti tukajšnji slovenski kulturni javnosti niti tolikim Istranom, ki žive v našem mestu. Pokopan je zraven svojega naslednika Andreja Šterka in kanonika Petra Flega.

SLOVENEK — AVTOR AMERIŠKE KNJIGE O KITAJSKI

Dr. Oton Ambrož, ki je pred svojo preselitvijo v Združene države pred kakimi 12 leti živel v Trstu, se je onkraj oceana kot častnik specializiral za sovjetsko-kitajske odnose in postal na tem področju političnih ved avtoriteta. Objavil je o tem že več študij. V kratkem bo izšel pri založbi Robert Speller & Sons Publisher Inc. v New Yorku prvi del njegove knjige »Relignment of World Power« (The Russo-Chinese Schism under the Impact of Mao Tse-Tung's Last Revolution).

V SPOMIN DR. FRANCETA CIGANA

Krščanska kulturna zveza iz Celovca je v nedeljo 27. februarja priredila v Celovcu spominsko proslavo ob prvi obletnici smrti dr. Franceta Cigana. Na slovesnosti je z velikim uspehom nastopil osrednji pevski zbor koroških Slovencev »J. Gallus«, ki ga je mnogo let vodil pok. F. Cigan. Istega dne so se spomnili tudi 70-letnice rojstva koroške ljudske pesnice Milke Hartmanove. Predsednik krščanske kulturne zveze Lovro Kaselj ji je izročil posebno priznanje.

—o—

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

v četrtek, 9. marca ob 20.30 (Abonma red D - mladinski v sredo)

v soboto, 11. marca ob 20.30 (Abonma red B - I. sobota po premieri)

v nedeljo, 12. marca ob 16. uri (Abonma red C - I. nedelja po premieri)

Sergij Verč

KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ

(Resnična bajka v dveh delih)

Krstna predstava

Scena: Klavdij Palčič

Kostumi: Maria Vidauova

Glasba: Ivan Mignozzi

Režija: MARIO URŠIČ

—o—

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

TRIJE TIČKI

Burka v dveh dejanjih

V nedeljo, 5. marca ob 16.30 v Prosvetnem domu na OPČINAH.

Premiera dela mladega avtorja

V petek bo Slovensko gledališče predstavilo v Kulturnem domu v Trstu svoje četrto delo iz velikega repertoarja. Pomen te premiere je tem večji, ker gre za krstno uprizoritev dela mladega tržaškega avtorja Sergeja Verča »Ko luna škili z desnim očesom in jaše veliki voz«.

Verč je v podnaslovu pripisal, da gre za »resnično bajko iz vseh časov v dveh delih« in v njej skuša prikazati stisko človeka našega časa, njegova notranja nasprotja, nemoč in razkroj, vse to v jeziku in s sredstvi sodobne dramaturgije. Nihanje med idejo in materijo, večni boj med dobrim in zlom, upor proti oblasti za ceno slehernih žrtev in pokoravanje obstoječim zakonom zaradi osebnih koristi in udobja — to so temeljni problemi Verčevega dela.

Ob njih moramo seveda ugotoviti, da nikakor niso to zgolj problemi našega časa, pač pa so to splošne človeške dileme, ki se kot rdeča nit vlečejo v človeški vesti skozi vso zgodovino prav tja do samega začetka, če hočemo, do prvega človeka na zemlji. In avtorjeva pripoved se res začne s prizorom, ki nedvoumno spominja na svetopisemsko zgodbo o Adamu in Evi in njunem izgonu iz raja. Ta izgon postane v Verčevem delu svobodna

izbira: glavna junaka Mada in Ave se namreč odpravita v svet, da bi odkrila, kaj in v čem je resnična sreča. Na svojem popotovanju pa spoznata stvari, ki ju nujno morajo pripeljati do ločitve.

O svojem delu je avtor dejal: »V bistvu sem hotel samemu sebi pojasniti nekatera vprašanja bitnosti, načina življenja, ki me je žgalo še posebno takrat, ko sem služil vojaščino. Oblast, ustaljenost nekih navad, pokornišvo, nemoč do lastne eksistence, lastnega, pravim lastnega življenja... Da, upor proti okostenelosti nekega življenja, neke institucionalizirane miselnosti. Osebnost sem mnenja, in to v igri tudi zagovarjam, da so točno dooločena pravila življenja tista, ki nas pogujejoje v slehernem početju...«

Uprizoritev, polno alegoričnih podob, je pripravil naš mladi režiser Mario Uršič, sceno Klavdij Palčič, kostume Marija Vidauova, glasbeno spremljavo pa Ivan Mignozzi. Sodeluje ves ansambel, v glavnih vlogah pa nastopajo Rado Nakrst, Lidija Kozlovičeva in Livij Bogatec.

Da bi krstna predstava čim bolj uspela, bo delo že v četrtek doživelo predpremiero za dijake.

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona 1971-72 - sedmi abonmajski koncert

V soboto 4. marca ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu

KONCERT

ORKESTRA GLASBENE MATICE

Dirigent: OSKAR KJUDER

Solistka: PAVLA URŠIČ, harfa

S p o r e d:

A. Corelli: »Concerto Grosso« op. 6, št. 3

C. Debussy: »Dances« za harfo in godalni orkester

M. Ravel: »Introduction et allegro« za harfo, godalni kvartet, flavto in klarinet

M. Tajčević: »Divertimento« v D-duru.

Rezervacija in prodaja vtopnic v pisarni Glasbene matice (ul. R. Manna 29, tel. 418805) od 10 do 12. in od 16. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

ODBOJKA - Ženska B liga

BREG - LIBERTAS Brescia 2:3 (10:15, 15:12, 15:10, 15:17, 7:15)

V nedeljo so Brežanke nastopile na domačem igrišču proti vodeči šesterki iz Brescie. Pričakovali smo, da bodo »plave« potrdile rezultat, ki so ga bile prepričljivo dosegle proti OMA. Na žalost pa so naša dekleta v nedeljo pogrešila vse preveč servisov in, kar je najbolj žalostno, niso znala izkoristiti velike prednosti v četrtem setu, ko so vodile že z 10:4. Zdi se skoro neverjetno, da tako izkušena ekipa, kot je dolinska, psihično ne zdrži, ko nasprotnice brezupno napadajo. Prav to je pokopalo Jurkičeve varovanke, ki so si tako zapravile prestižno zmago. Libertas se nam je prikazala kot solidna in vztrajna ekipa, ki igra prijetno odbojko in ki se zlasti odlikuje v obrambi; popolnoma upravičeno torej zaseda skupno s Primavera prvo mesto.

Kronika posameznih nizov je, če izvezamemo četrtega, povsem enaka. V prvem setu je prevladala gostujoča ekipa in prav tako sta naslednja dva niza brez problemov pripadla domačinkam. Četrty in odločujoči del igre pa se je, kot že omenjeno, pričel ob veliki premoči Brežank. Pri stanju 10:4 pa se je stanje povsem spremenilo. Gostje so se z vso silo vrgle v boj in dohitele Dolinčanke pri 14:14. Naše predstavnice so osvojile še žogo, ki pa je niso znale izkoristiti. Tako je bilo seta konec: Libertas namreč ni dovolil, da bi se mu izredna prilika izmuznila iz rok. Zadnji set je bil zgolj formalnost, saj niso Klabjanova in tovarišice nudile več nikakega resnejšega odpora pred razigranimi nasprotnicami.

VIGNONI - BOR 3:2 (10:15, 20:18, 12:15, 15:10, 15:9)

Tudi Bor se je z gostovanjem v Gottolengu vrnil praznih rok. Tržačanke so pa kljub temu zaigrale zadovoljivo, saj je splošno znano, da je to eno najbolj nevarnih igrišč. Če temu dodamo še utrujenost in nemogočo telovadnico, ki je odločno premajhna za toliko publike, nam je poraz lahko razumljiv. Borov napad je v nedeljo dobro deloval, servisi pa so bolj šepali; nasprotnice so kot običajno igrale odlično v obrambi, v napadu pa so v glavnem izkoriščale plasirane žoge. Najzanimivejši je bil drugi set, ki je trajal kar 40 minut in so ga naše predstavnice zapravile prav s servisi. Kljub vsemu pa je bila igra zelo napeta in enakovredna. Če bi naša ekipa imela še trenerja, ki ni mogel na pot, bi se verjetno vrnila domov z dragocenima točkama in bi tako še vedno bila v tekmi za prvo mesto. Ob tem porazu lahko na žalost ugotovimo, da nas je letos ta ekipa nekoliko razočarala, saj edina med našimi šesterkami razpolaga z zadostnim številom menjav, ki so povsem enakovredne igralkam prve postave. Pričakovali smo si nekoliko več, saj je v moštvu mnogo igralk z dolgoletno izkušnjo in letos se je zamejski ženski odbojki nudila morda edinstvena prilika, da se dokončno uveljavi tudi v vsedravnem merilu. Škoda, da je nismo znali izkoristiti!

OMA - SOKOL 3:0 (15:8, 15:11, 15:10)

Nabrežinke so kot običajno odšle poražene z igrišča in tako potrdile, da letos niso še dorasle za B ligo. Mladim sokolicam manjka predvsem psihološke priprave in zaupanja v svoje moči. Neverjetno je namreč, da v enem samem setu dovolijo nasprotnicam, da zberejo kar osem točk s samimi servisi. Na prijateljskih tekmah »bele« igrajo zadovoljivo, v prvenstvenih pa se bojijo zmage. To je nekje tudi razumljivo, če pomislimo, da je to verjetno najmlajša ekipa B lige sploh in da pol ekipe igra le dobro leto. Kraševke pa se zaradi negativnih izidov ne smejo demoralizirati in prav

je, da že sedaj resno mislijo na prihodnje prvenstvo C lige, ki jim bo gotovo nudilo več zadoščenja. O tekmi sami nimamo kaj povedati; le to naj omenimo, da je v zadnjem nizu igrala ekipa brez Pertotove in Škerkove. Prav je, da je trener, ko je videl, da je poraz že neizbežen, postavil na igrišče samo mlade, ki si tako lahko naberejo potrebnih izkušenj.

Moška C liga:

KRAS - CALDINI 3:1 (6:15, 15:11, 15:10, 15:4)

Tudi v soboto so Kraševci odnesli celo kožo in še enkrat dokazali, da končno igrajo, kot znajo. Le v prvem nizu, ko ni bilo na igrišču Drasiča, je bila igra naših predstavnikov raztrgana, v ostalih pa se je premoč »rdečih« stopnjevala in povprečna ekipa Caldini sploh ni prišla več do izraza, čeprav so naši igrali precej lagodno. Tudi za Kras moramo obžalovati, da ga je tako »lomil« v prvem delu prvenstva, saj je sedaj jasno dokazal, da sodi v sam vrh C lige; škoda le, da je prepozno, da bi lahko dohitel vodeče ekipe. Ta šesterka pa je še zelo mlada in ima torej pred seboj še lepo bodočnost.

KOŠARKA - Moška D liga

BOR - CUS PD 46:50 (24:25)

Lakoviču in ostalim se še ni posrečilo ugnati niti zadnjega na lestvici in tako je naša peterka sedaj na repu lestvice. Res škoda, ker sta nedeljskemu porazu botrovala nepričakovana odsotnost Adrijana Zavatlala in še »čudna« sodnika, ki sta

dojajala napake našim kar po posluhu. Zgodilo se je namreč, da so od »plavih« v zadnjih petih minutah ostali samo trije, ker so vsi drugi bili izključeni zaradi petih napak. Kljub temu lahko trdimo, da se je Marijev poizkus z mladimi povsem posrečil. V nedeljo so se vsi mladi zelo dobro odrezali, zatajili pa so »stari«, ki bi morali s svojo izkušnostjo voditi svoje tovariše. Nekaj kronike: v začetku prvega dela igre so »plavi« povedli in vse je kazalo, da bodo končno osvojili točki. Proti koncu pa so dovolili gostom, da so jih, čeprav z minimalno razliko, dohiteli. Začetek drugega polčasa je bil usoden za naše košarkarje, sodnika pa sta začela s piskanjem osebnih napak, ki sta jih le sama videla. Kljub vsemu pa so si Borovci opomogli in vodili celo s tremi točkami, ko je moral zadnji izključeni igralec na klop. Seveda, trije niso mogli vzdržati zaključnega »pressinga« gostov, ki so tako izkoristili številčno prednost in proti pričakovanju odnesli dve dragoceni točki.

ketna

—o—

V Trst še vedno prihaja le malo kupcev iz Jugoslavije, odkar je bilo sklenjeno razvrednotenje dinarja, vendar se je stanje rahlo izboljšalo. Prihajajo pa le bolj kupci in obiskovalci iz Slovenije.

V slovenskem športu na Tržaškem je nastopil letos nekaj zastoj. Morda bi bilo prav, da bi vodilni ljudje v njem in vsi, ki sta jim šport in športno življenje naše mladine pri srcu, priredili o tem posvetovanje za okroglo mizo.

Sodobno kmetijstvo | Uporabljati sredstva, ki ne škodujejo čebelarstvu

Manj čebel — manj pridelka

Kmetovalci in nasploh mnogi med nami premalo mislijo na koristi, ki jih imamo od čebel. Čebele prispevajo namreč preko opravitve poljskih rastlin in sadnega drevja k večji proizvodnji in kakovostnejšim pridelkom. Vsa narava je tako ali drugače povezana s čebelami, zato nam ne sme biti vse eno, kakšna usoda jih čaka. Čebele je treba zaščititi pred škropivi in sredstvi, ki jim škodujejo in jih uničujejo.

Opustili so čebelnjake

V Sloveniji je mnogo ljudi, ki se ukvarjajo s čebelarstvom (okoli 6.000), ki tudi nekaj vedo o čebelah, ostali pa največkrat le to, da čebele prinašajo med in da se je treba paziti njihovega pika. Čebele gojijo v glavnem v svoje lastno veselje, kot tudi, le redkokdaj, sistematično. Svoj čas so tudi družbeno kmetijska gospodarstva imela dosti čebelnjakov, ki pa so jih pozneje opustila, češ da nimajo od njih dosti koristi. Dovolj je, so mislili, če skrbijo za visoke pridelke in da čim uspešneje uničujemo zajedalce. Zanimiv in poučen je primer iz radeljskega polja, kjer so posejali s semensko repo 8 ha veliko površino. Pridobivanje tega semena jim prinaša dobre dohodke. V letu 1971 pa so uničili vse tiste pašne čebele, ki so obletavale polje s semensko repo v cvetju. Takrat najbrž nihče ni pomislil, da bi bilo lahko kaj narobe s pridelkom samo zato, ker so uničili čebele. Močno so bili presenečeni, ko so ugotovili, da so namesto povprečno 750 kg semena na hektar pridelali samo 128 kg semena na ha. Vsakomur, ki se količkaj spo-

zna na oplodno cvetja, mora biti jasno, da je ob vseh agrotehničnih ukrepah in normalnih vremenskih razmerah, lahko le uničenje čebel vzrok tako nizkemu pridelku.

V mnogih državah Evrope so zato okrepili s pomočjo strokovnih predavanj in člankov po časopisih, obvestilih po radiu in televiziji pozornost posebno kmetovalcem za pomen čebel v kmetijstvu, saj vedo, da morajo čebele ohraniti, če želijo imeti visok in kakovosten pridelek. Zato si tudi v Sloveniji čebelarstva močno prizadevajo s članki v časopisju, seznaniti javnost in predvsem kmetovalce in kmetijske oblasti o tem zelo pomembnem vprašanju. Njihovo prizadevanje je obrodilo določene sadove, saj so priprave v teku za zakon, ki prepoveduje rabo obstojnih pesticidov. Zakon bo stopil v veljavo, ko ga bodo objavili v uradnem listu.

Predvidena je takojšnja prepoved dieldrina, HCH (prodajajo se pod različnimi imeni), klordan, klorfenvinfos in preparati 2,4,5 T pod imeni tormona in arbokan. Prepovedali pa bodo rabo od leta 1973 dalje za heptaklor, svinčni arzenat ter kelevan (ki ga prodajajo pod imenom zlatica despirol). Omeniti pa nameravajo uporabo aldriana, endosulfana, DDT in lindana. Od skupno 600 pesticidov, kolikor jih ima sedaj dovoljenje za promet v Jugoslaviji, bo v zvezi s tem zakonom prepovedano oziroma omejeno v rabi 133 preparatov.

Čebelarstva društva zagotavljajo, da si bodo še naprej prizadevala poučiti kmetovalce o pomenu čebel, predvsem pa si bodo prizadevala, da bi tudi kmetovalci obnovili svoje zanimanje za čebelarstvo.

REPEK

Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

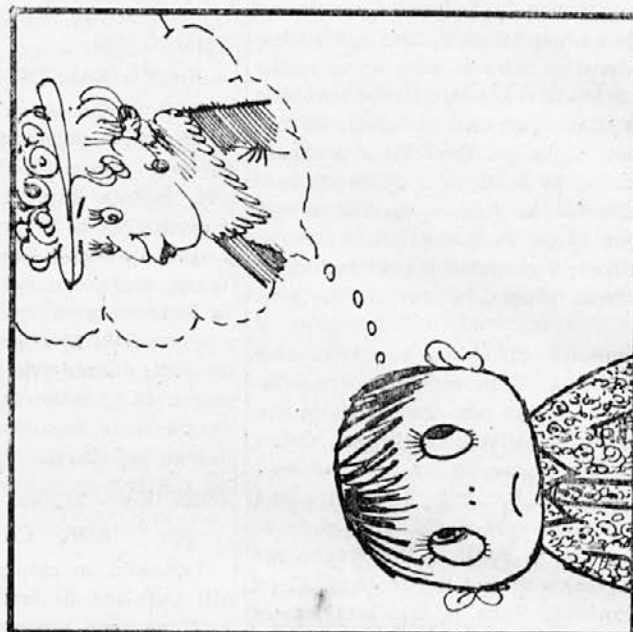
povedane in najslajše igre.

Seveda pa to še ni bilo vse, kar so znali. Peter si je izmislil prekrasno igro. Bil je dimnikarski mojster, Urška in Repek pa njegova pomočnika. Ko je mama nič hudega slutec prišla v sobo, je bila igra v polnem razmahu. Preteklo je mnogo vode in porabila je mnogo mila, da je umila in oprala črnega Petra, črno Urško, črnega Repka, črna tla in črne zastore.

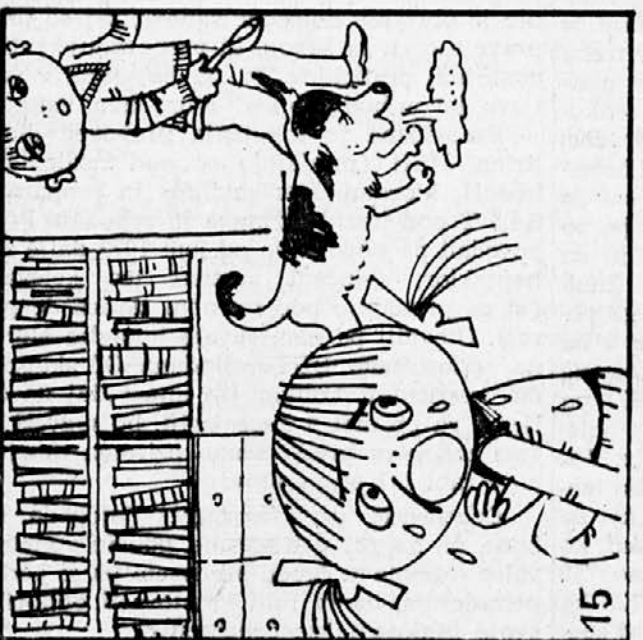
Repeku, da bi Urška videla, da ni treba jokati. Repek je kis poslušno popil, takoj nato pa bruhal po preprogi.

Najlaže pa so ga seveda sekjali v kopalnici. Sekljali nje pri večernem kohanju, ko sta si otroka iz kadi naredila tobogan, vse poskropila in zmočila Urškine kitke, je mama še spregledala. Toda sekljanje v kopalnici pri belem dnevu, mokra rokava, raztresen pradni prašek, voda ki se cedi čez rob umivalnika, vse to pa so bile strogo pre-

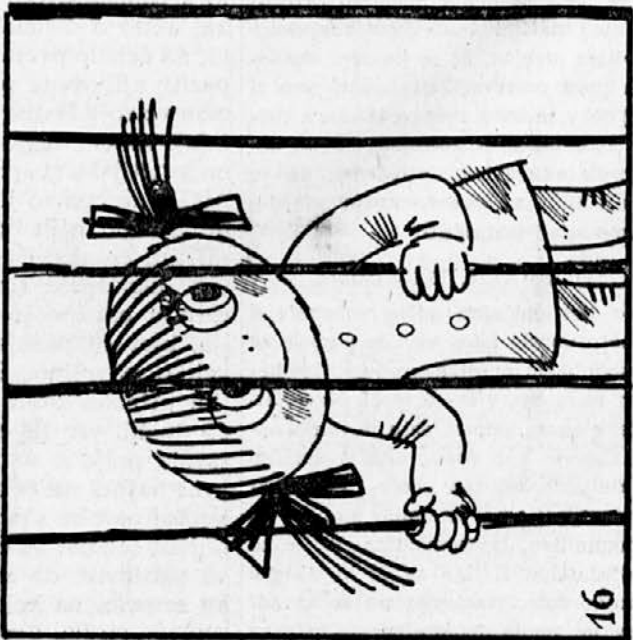

toda Peter pri njej nikoli ni vedel, kdaj naredi kaj narobe. Razen tega je vedno zahtevala, da jo Peter poljubi na obe lici. Tega Peter nikoli ni maral, zato je vedno zagostolela:

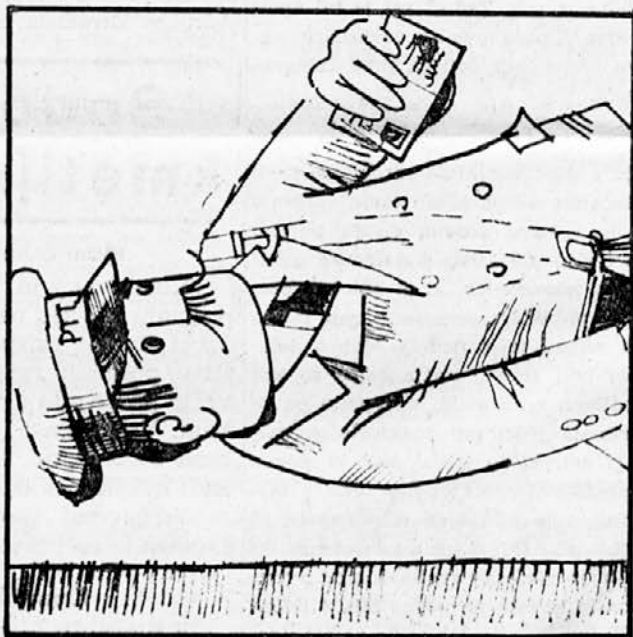
»Čuden otrok, vsi drugi otroci me imajo tako radi!«
Peter je pogledal Urško, ki je bila videti vesela.
»Premajhna je še, da bi vedela, kaj jo čakal!«

15 V dolgih deževnih dneh so Peter, Urška in Repek dostikrat počeli tisto, čemur so odrasli rekli »sekljajo ga«. Tako so odnesli vse knjige iz knjižne omare na hodnik in tam odprli knjigarno. Pri tem pa je Repek prežvečil Pod svobodnim soncem, prvi del. Ali pa so odprli čevljar-sko delavnico in odbili pete z maminih čevljev. Ali pa se je tudi Peter igral zdravnika in prisilil Urško, da je popila žilico kisa. Ker se je zelo jokala, je dal žilico kisa tudi

16 Urška je imela rada obiske. Zato se je po zajtrku vedno napokila k vratom in tam čakala pismonošo. To je bil zanesljiv človek. Če ni imel nič pošte, ji je vedno pomahal in ji obljubil, da ji bo drugič kar on pisal. Neka dne, ko je Peter ravno z veliko vneto razdiral enega dne, ko je Peter ravno z veliko vneto razdiral ene-

šal razne »fergasarje«, je Urška zmagoslavno prišla z veliko pisano razglednico. Mama je vzdihnila, ko je prebrala karto.

»Jutri bosta morala biti zelo pridna. Teta Marija pride za ves dan k nam.« »Bova že,« je zabundal Peter. In zaskrbelo ga je. Teta Marija je bila sicer prijazna,